

om, hvorvidt den forstvidenskabelige Underviisning vil vinde ved at gaae bort fra den nuværende Tilstand og over til Landbohøjskolen. Jeg nægter ikke, at jeg forsaavidt er enig med den ærede Minister, der har forelagt Loven, som det forekommer mig vanskeligt at see, at der skulde være nogen synderlig Risiko ved at fastsætte denne Overgang; men jeg seer, at der i al Fald er vægtige Stemmer derimod. Hvad Hovedbrøningslæren angaaer, da maa jeg vedkjende mig den Mening, at det slet ikke forekommer mig klart, om et særlig Professorat eller en særlig Lærestol er ganske nødvendig heri. Det er en Selvfølge, mener jeg, at Landbohøjskolen ikke vil udfylde sin Opgave og ikke svare til de Forventninger, vi ere berettigede til at nære om den, naar den ikke i Forbundstaberne præsterer ogsaa saadan Underviisning, som maatte behøves ogsaa for det høie Gartneri, men efter vort Lands Forhold at etablere en særlig Lærestol og særlig Underviisning derfor, kan jeg for min Deel hverken finde nødvendigt eller ønskeligt. Det er imidlertid ikke her Diebliffet eller Stedet til at afgjøre Spørgsmaalet, om Staten overhovedet skal etablere Examen og officiel Underviisning ogsaa i denne Retning; jeg gjør kun denne Bemærkning for at antyde mit Standpunkt, hvilket er, at jeg uden Tvivl vil komme til det Resultat med Hensyn til denne Lov, forelsbig at stemme imod den.

Indenrigsministeren: Hvad angaaer, at den ærede sidste Taler har fremhævet, at Loven forsaavidt fremtræder i en noget usædvanlig Form, at dens Ikrafttræden ikke er gjort afhængig af Rigsdagens Bedtagelse og Kongens Stadfæstelse, men at den kun kan træde i Virksomhed under en Forudsætning, der ligger udenfor Rigsdagens Omraade, er det ganske vist, at Forholdet vilde være klarere, dersom dette Forbehold ikke behøvedes, og Rigsdagen, som en æret Taler hittede, uden Hensyn til, om dette Tilfud kunde erholdes, bestemte, at Landbohøjskolen skulde optage blandt sine Lærefag to Vidensfaber, der saa nsie hænge sammen med dens hele Plan, og da bevilgede den dertil nødvendige Udgift. Jeg tilstaaer, at saa overbevist jeg er om, at det vilde være af

stor Interesse for en Deel af Eleverne at kunne erholde paa den Skole, hvor de skulde modtage deres theoretiske Underviisning, Underviisning tillige i disse to Fag, for hvilke de i Fremtiden ville have rigeligt Brug — hvorved jeg dog strax skal bemærke, at det ikke er Meningen, at disse to Fag skulde være Examensgjenstande for Landboeleverne — og hvor ønskeligt det end er, at Landbohøjskolen faaer en saadan Udvidelse, vilde jeg dog ikke have dristet mig til at fremkomme med et saadant Forslag, naar det skulde være betinget af særlig Bevilling fra Rigsdagens Side af Alt det, der udfordres. Spørgsmaalet er, saavidt jeg seer, nødvendigtvis knyttet til den Forudsætning, at det ikke skal medføre nogen væsentlig Udgift for Kongerigets særlige Finantser, men at det nødvendige Tilfud skal opnaaes ved, at den Sum, som Fællesfinantserne nu yde til Forstunderviisningen og Forst-Examen anvendtes paa en for selve Forstvæsenet mere frugtbringende Maade, nemlig gennem Landbohøjskolen. Naar dette er saaledes, kan jeg ikke see Andet, end at der skal Bevilling til saavel fra Rigsraadets som fra Rigsdagens Side, for at dette Forslag kan komme til Udførelse, og naar der ikke er noget Afgjørende for, hvilken af disse Forsamlinger der først skal tage Beslutning, forekommer det mig, at der dog fra Rigsraadets Standpunkt er noget Misligt ved at give et slikt Botum, naar det ikke veed, om det vil blive modtaget, thi Rigsraadet og de Interesser, der ere knyttede til Fællesstaten, ere, forekommer det mig, i denne Sag de ydende og det er de under Rigsdagen forterende Interesser, der væsentligst ere blot modtagende. Selv affect fra Etikettehensynet — et Spørgsmaal, der her ikke er paa sin Plads — er det naturligt, forekommer det mig, at det vides, om vi ville henlægge Forstunderviisningen til Landbohøjskolen, saafremt Tilfudet erholdes. I al Fald vilde den anden Part med samme Føie kunne gjøre den samme Indvending gjældende, og det Tilfælde vilde da indtræde, at Forslaget vilde være ubetimeligt, saalænge Verden stod, eller i alt Fald, saalænge Rigsraad og Rigsdag bestode ved Siden af hinanden. Jeg kan derfor ikke skjønne Andet, end at, da den ærede Taler upaatvilelig sætter Priis